

Odluka:

VSRH Revt 228/2011-2

Zbirni podatci

Broj odluke: VSRH Revt 228/2011-2

Datum odluke: 01.10.2013

Vrsta odluke: Presuda

Vrsta predmeta: Građanski - revizija iz trgovačkog spora

Odjel: GRAĐANSKI ODJEL

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Broj: Revt 228/11-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Katarine Buljan predsjednice vijeća, Aleksandra Peruzovića člana vijeća, Viktorije Lovrić članice vijeća, Branka Medančića člana vijeća i Slavka Pavkovića člana vijeća i suca izvijestitelja, u pravnoj stvari tužitelja P. d.o.o. R., zastupanog po punomoćniku M. B., odvjetniku u L., protiv tuženika M. Z. d.o.o. Z., zastupanog po punomoćnici M. N. V., odvjetnici u Z., radi isplate, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-5495/07-6 od 22. ožujka 2011., kojom je dijelom potvrđena, a dijelom preinačena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3910/06 od 24. travnja 2007., u sjednici održanoj 1. listopada 2013.

p r e s u d i o j e:

Revizija tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-5495/07-6 od 22. ožujka 2011., odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3910/06 od 24. travnja 2007. obavezan je tuženik tužitelju isplatiti 357.564,57 kn (toč. 1.).

Nadalje, tom presudom odbijen je dio tužbenog zahtjeva tužitelja za isplatu zakonskih zateznih kamata na iznos 357.564,57 kn tekućih od 7. rujna 2006. pa do isplate (toč. 2. izreke).

Konačno, tom presudom obavezan je tuženik tužitelju nadoknaditi parnični trošak u iznosu 32.844,00 kn (toč. 3. izreke).

Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-5495/07-6 od 22. ožujka 2011. odbijena je kao neosnovana žalba tuženika te je potvrđena prvostupanjska presuda u pobijanim točkama 1. i 3. njene izreke (toč. I. drugostupanjske presude).

Tom presudom preinačena je prvostupanjska presuda u toč. 2. izreke na način da je naloženo tuženiku platiti tužitelju zakonske zatezne kamate na 357.564,57 kn tekuće od 7. rujna 2006. pa do isplate (toč. II. izreke).

Nadalje, tom presudom obavezan je tuženik nadoknaditi tužitelju trošak žalbenog postupka od 2.275,00 kn (toč. III. izreke).

Konačno, tom presudom odbijen je tužiteljev zahtjev za naknadu troška davanja odgovora na tužnikovu žalbu (st. IV. izreke).

Protiv drugostupanjske presude u dijelu pod toč. I., II. i III. izreke reviziju je u smislu odredbe čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08 - dalje: ZPP), a koja odredba se u ovom slučaju primjenjuje na temelju odredbe čl. 52. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 84/08) podnio tuženik iz razloga bitnih povreda odredaba parničnog postupka te pogrešne primjene materijalnog prava.

Tužitelj nije davao odgovor na reviziju tuženika.

Revizija tuženika nije osnovana.

Postupajući sukladno odredbi čl. 392. a. st. 1. ZPP revizijski sud u povodu revizije iz čl. 382. st. 1. toga Zakona ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. toga Zakona.

Nižestupanjski sudovi nisu počinili bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP.

Suprotno revizijskim navodima tuženika, pobijana drugostupanjska presuda nema nedostatke radi kojih se ne bi mogla ispitati. Izreka te presude je razumljiva i nije u proturječnosti s jasno i potpuno navedenim razlozima u obrazloženju. Time, dakle, nije u pravu tuženik kada smatra da je drugostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP.

Isto tako, nije u pravu tuženik kada smatra da su nižestupanjski sudovi počinili bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 12. ZPP, tj. da su prekoračili tužbeni zahtjev i to na način da su utvrdili ništavost predmetnog ugovora o ustupanju potraživanja – cesija, a bez da je to tužitelj zahtijevao.

Nižestupanjski sudovi nisu prekoračili tužbeni zahtjev tužitelja jer nisu izrekom nižestupanjskih presuda odlučivali o ništavosti predmetnog ugovora o ustupanju ugovora o potraživanju – cesija. Nižestupanjski sudovi nisu deklaratornim presudama utvrđivali ništavost predmetnog ugovora, već su samo o valjanosti toga ugovora odlučivali kao o prethodnom pitanju i to pazeći po službenoj dužnosti na ništavost toga ugovora (čl. 109. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine" broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01 - dalje: ZOO).

Nižestupanjski sudovi utvrdili su sljedeće činjenice:

- da su stranke 7. rujna 2005. sklopile ugovor o ustupanju potraživanja – cesija, gdje je tuženik tužitelju ustupio svoje potraživanje prema K. I. d.d. u visini od 393.958,13 kn,
- da je tužitelj tuženiku za taj ustup potraživanja platio 357.564,57 kn,
- da je u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora K. I. d.d. bio u blokadi, a nakon čega je nad njim otvoren stečajni postupak,
- da su i tužitelj i tuženik u vrijeme sklapanja tog ugovora znali da je K. I. d.d. u blokadi, tj. da su znali da je nemoguće predmetno potraživanje naplatiti s računa K. I. d.d.,
- da je tužitelj namjeravao predmetno potraživanje naplatiti cesijom tj. ugovorom o ustupanju potraživanja s K. I. d.d., te
- da je tuženik za tu namjeru tužitelja znao.

Na utvrđeno činjenično stanje nižestupanjski sudovi pravilno su primijenili materijalno pravo.

Prema odredbi čl. 26. st. 1. Zakona o platnom prometu u zemlji ("Narodne novine" broj 117/01) obračunsko plaćanje je namirenje međusobnih novčanih obveza i potraživanja između sudionika bez uporabe novca. Prema st. 2. istog zakonskog članka obračunsko plaćanje obavlja se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim oblicima međusobnih namirenja obveza i potraživanja.

Prema odredbi čl. 27. istog Zakona poslovni subjekt ne može obavljati obračunsko plaćanje ako na računu za redovno poslovanje ima evidentirane nenamirene dospjele obveze.

Prema odredbi čl. 53. st. 1. ZOO pobude iz kojih je ugovor sklopljen ne utječu na njegovu pravovaljanost.

Stavkom 2. istog zakonskog članka određeno je da ako je nedopuštena pobuda bitno utjecala na odluku jednog ugovaratelja da sklopi ugovor i ako je to drugi ugovaratelj znao ili morao znati, ugovor će biti bez učinka.

Kada je tužitelj pri sklapanju predmetnog ugovora namjeravao predmetno potraživanje prema K. I. d.d. namiriti cesijom od K. I. d.d., onda je evidentno riječ o nedopuštenoj pobudi koja je bitno utjecala na sklapanje predmetnog ugovora. Ta pobuda je nedopuštena jer je

protivna odredbi čl. 27. Zakona o platnom prometu u zemlji, s obzirom da je račun K. I. d.d. bio blokiran te da K. I. d.d. svoje dugovanje nije mogao obaviti cesijom kao obračunskim plaćanjem.

Stoga, dakle, pravilno nižestupanjski sudovi zaključuju da je predmetni ugovor sklopljen među strankama ništav zbog nedopuštene pobude tužitelja, a za koju pobudu je tuženik znao.

Konačno, nižestupanjski sudovi pravilno su primijenili i materijalno pravo iz čl. 104. i st. 1. i čl. 114. ZOO kada su naložili tuženiku vratiti tužitelju primljeni novčani iznos i to zajedno sa zakonskim zateznim kamata od trenutka stjecanja pa do isplate.

S obzirom na revizijske navode tuženika koji se odnose na odgovornost tužitelja za nenamirenje potraživanja prema K. I. d.d., za ukazati je da ove okolnosti nisu odlučne za ishod spornog odnosa među strankama. Ovo stoga što, kao što je prethodno već rečeno, predmetni ugovor među strankama zbog ništavosti ne proizvodi pravne učinke, a slijedom čega tužitelj nije niti mogao biti vjerovnik potraživanja prema K. I. d.d.

Radi iznesenog valjalo je na temelju odredbe čl. 393. ZPP reviziju tuženika odbiti kao neosnovanu.

U Zagrebu, 1. listopada 2013.

Predsjednik vijeća:
Katarina Buljan, v.r.